

Trening o PUP-u – Procjena okolišnih učinaka

STRUČNJACI:

Rachel Holloway
Aare Pere

Sadržaji dana

Uvodi

Što će danas biti pokriveno

Format dana

Rezultati

Postavite pitanja u bilo kojem trenutku!

Cilj treninga & raspored

- Što je Procjena učinaka na okoliš
- Procjena učinaka na okoliš
- Analiza troškova i koristi
- Uloge i odgovornosti
- Alati
- Primjeri za rad
- Realni primjeri iz Hrvatske
- Povratne informacije & diskusije

Što je Procjena učinaka propisa?

Procjena učinka propisa (PUP) je jednostavan proces koji pomaže razvoju vladinih politika i propisa putem:

- Prepoznavanja prednosti, troškova i rizika predložene javne politike i opcije dostupne za provedbu;
- Pruža dokaze o vjerojatnim posljedicama tih opcija i uvođenja novih propisa; i
- Uzima u obzir stavove šireg spektra dionika, čime će se razvoj strategije zasnivati na boljim podacima o tome koje je najisplativije sredstvo ostvarivanja ciljeva politike, i pruća veću transparentnost i odgovornost što zauzvrat pomaže dovesti do većeg povjerenja javnosti u postupak i ishod javnih politika. "

Smjernice PUP-a, srpanj 2015

Smjernice PUP-a: 13 kategorija učinaka

1. Klima
2. Promet i korištenje energije
3. Kvaliteta zraka
4. Biorazličitost, flora, fauna i krajobraz
5. Kvaliteta vode i vodnih resursa
6. Kvaliteta tla i resursa
7. Korištenje zemljišta

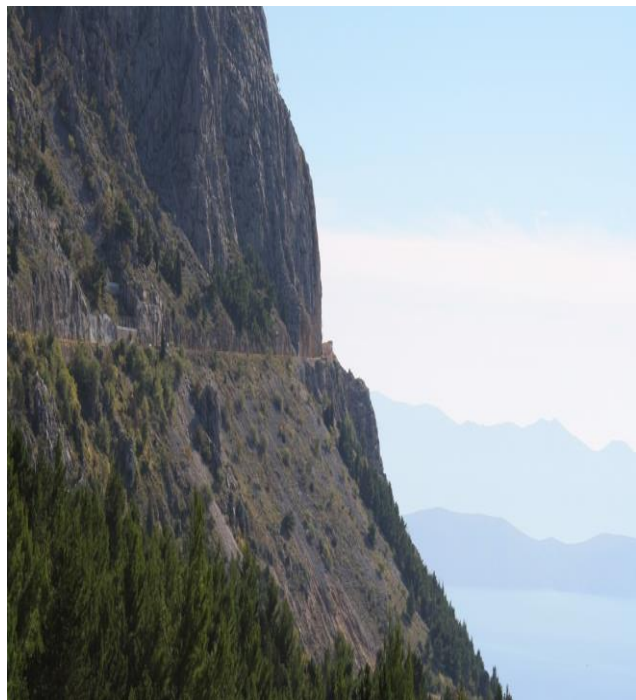
Smjernice PUP-a: 13 kategorija učinaka

8. Obnovljivi & neobnovljivi resursi
9. Posljedice po okoliš tvrtki i potrošača
10. Stvaranje/korištenje/recikliranje otpada
11. Mogućnosti ekoloških rizika
12. Dobrobit životinja
13. Međunarodni okolišni učinci

Kakve bi učinke ovi projekti mogli imati na okoliš?

Što je Procjena učinaka propisa?

- An essential element of RIA
- Ključni element PUP-a
- Postupkom PUP-a određuju se najbitniji NEGATIVNI I POZITIVNI Učinci na polju gospodarstva, socijalne skrbi i okoliša
- PUP će pružiti informacije donositeljima odluka o očekivanim učincima

Što trebate uzeti u obzir kada radite Procjenu okolišnih učinaka?

Očekivani učinci na okoliš će se procjeniti
na osnovu sljedećih kriterija:

- Klima
 - Korištenje energije
 - Kvaliteta zraka
 - Kvaliteta vode, mora i vodnih resursa
 - Kvaliteta tla i resursa
 - Biorazličitost i različitost krajobraza
 - Korištenje zemljišta
 - Obnovljivi i neobnovljivi izvori
- Upravljanje otpadom
 - Okolišne rizike i zaštitu industrijskih postrojenja
 - Zaštita i sigurnost hrane i stočne hrane
 - Zaštita od posljedica GMO
 - Zaštita od posljedica kemikalija
 - Ostali očekivani učinci koji se smataju značajnim po procjeni odgovornih tijela

Definicija: Što je procjena učinaka na okoliš?

Procjena učinka na održivi razvoj uključuje značajnu akumulaciju dvostrukih učinaka na gospodarstvo, socijalno ugrožene i ostale skupine i učinaka na okoliš.

Što to znači u praksi?

Procjena okolišnih učinaka je

**Formalan postupak za
identificiranje:**

- mogućih učinaka aktivnosti ili projekata na OKOLIŠ, i na ljudsko zdravlje i dobrobit.
- načina i sredstava za smanjenje & praćenje tih učinaka

**Okoliš se okvirno
dijeli na: fizički,
biološki i socijalni.**

**U POU, termin
“učinci” koristi
umjest “utjecaja
aktivnosti.”**

Što je učinak?

Luka Rijeka

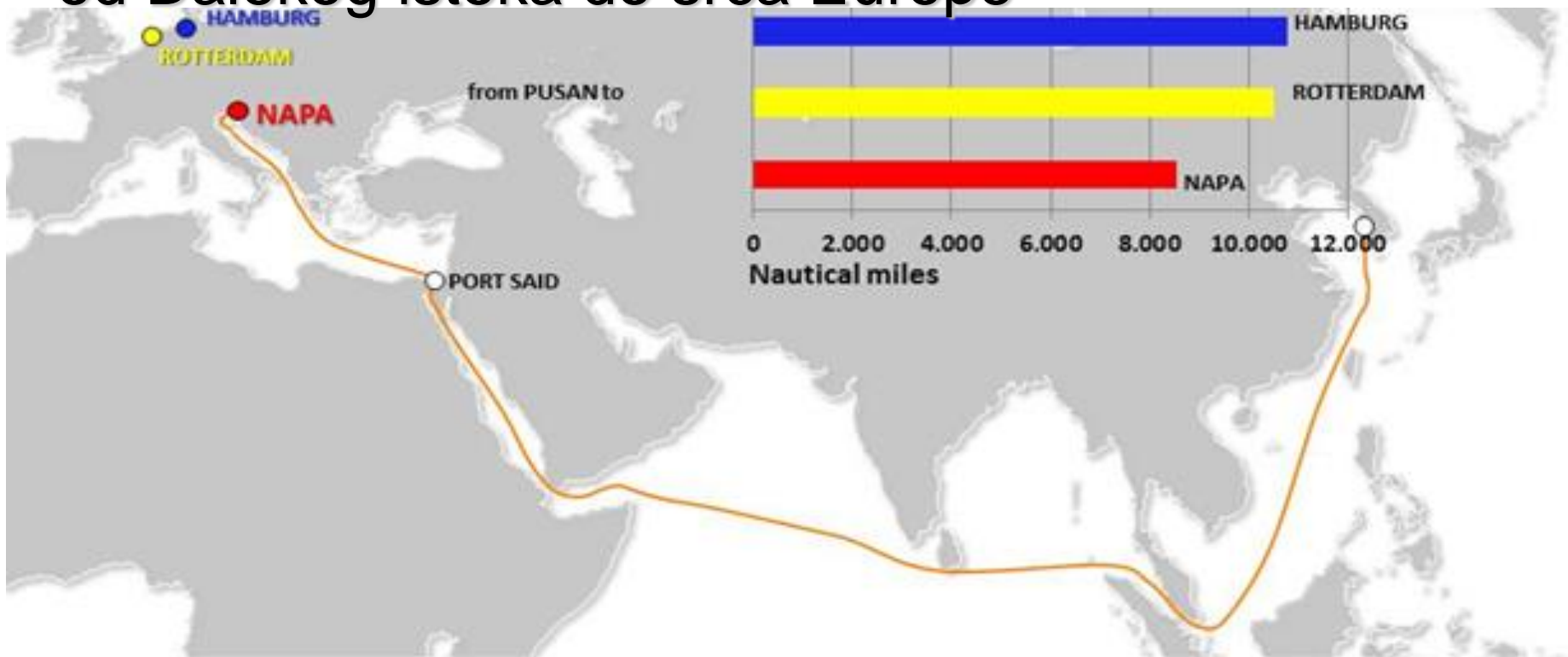
Procjena okolišnih učinaka u praksi: Luka Rijeka?

- Rekonstrukcija željezničkih kolodvora Rijeka i Rijeka Brajdica vezane za izgradnju nove Zagrebačke obale i proširenje postojećeg (Brajdica) kontejnerskog terminala
- Koji se okolišni aspekti tu javljaju?

Smanjivanje korištenja goriva: najkraći pomorski put od Dalekog istoka do srca Europe

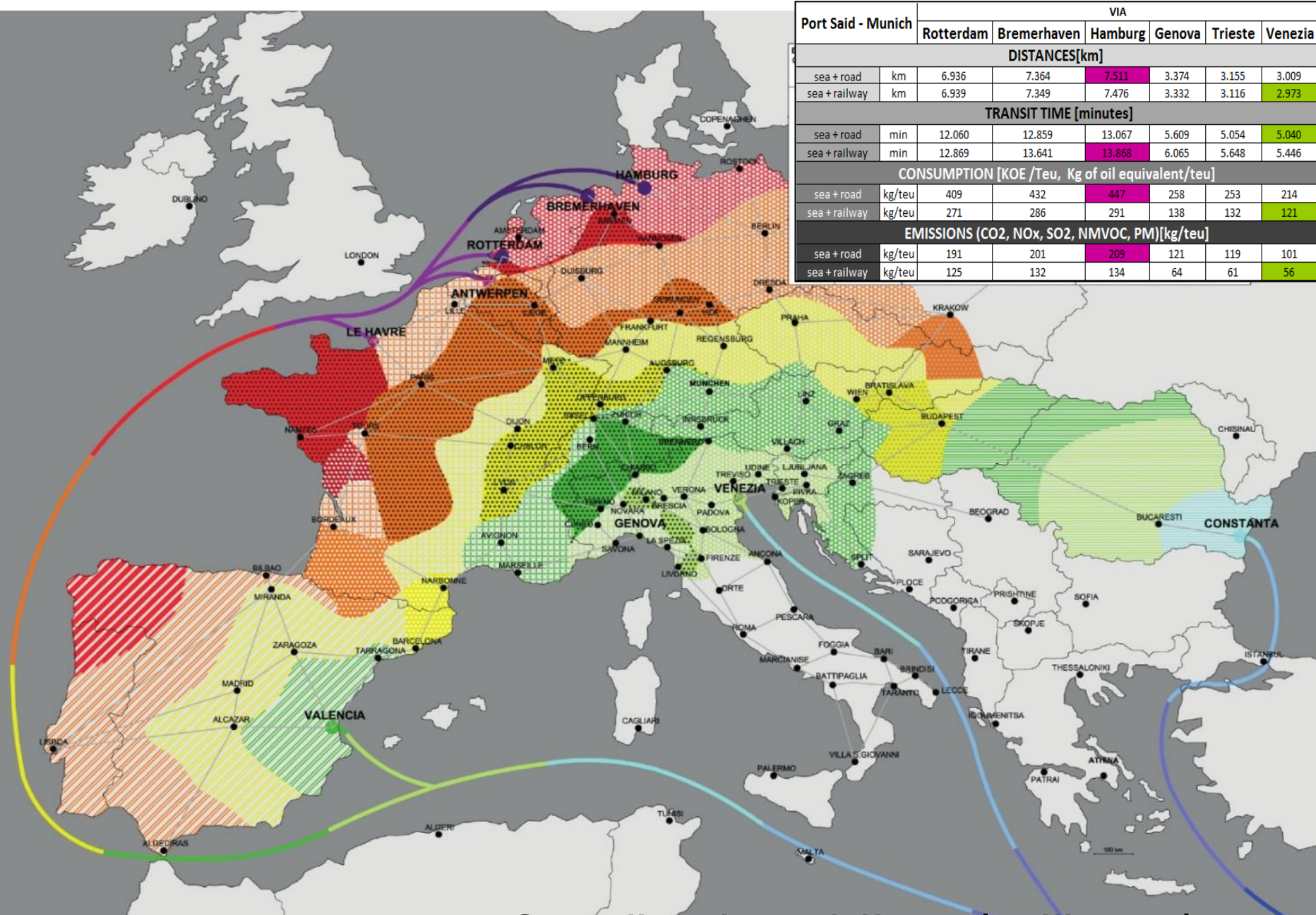

2000 Nm SHORTER ROUTE
up to 8 days shorter transit times*

* If "slow steaming" at 12 knots

Shipping 1 TEU (18 gross ton) from Korea to Koper saves 320 kg of CO₂

Port Said - Munich		VIA					
		Rotterdam	Bremerhaven	Hamburg	Genova	Trieste	Venezia
DISTANCES[km]							
sea + road	km	6.936	7.364	7.511	3.374	3.155	3.009
sea + railway	km	6.939	7.349	7.476	3.332	3.116	2.973
TRANSIT TIME [minutes]							
sea + road	min	12.060	12.859	13.067	5.609	5.054	5.040
sea + railway	min	12.869	13.641	13.868	6.065	5.648	5.446
CONSUMPTION [KOE/Teu, Kg of oil equivalent/teu]							
sea + road	kg/teu	409	432	447	258	253	214
sea + railway	kg/teu	271	286	291	138	132	121
EMISSIONS (CO2, NOx, SO2, NMVOC, PM)[kg/teu]							
sea + road	kg/teu	191	201	209	121	119	101
sea + railway	kg/teu	125	132	134	64	61	56

-97 KG CO2/TEU

Smanjivanje emisija: zeleniji put do EU tražišta

Jadran je prirodna veza između Sueskog kanala i "novog" srca Europe, otvorenog na rastuće ekonomije u novim zemljama članicama EU.

Što bi to značilo?

Preusmjeravanje prometa u luke sjevernog Jadrana bi predstavilo **smanjenje potrošnje goriva i emisija**, kao i uštedu ukupnog vremena za tranzit.

Kako klasificirati Procjenu okolišnih učinaka?

Očekivani kriteriji se mogu klasificirati kao:

- Nepostojeći
- Najvjerojatnije mali
- Značajni
- Vrlo značajni

Koja je razina?

- Projekt s minimalnim ili bez nepovoljnog učinka, projekt tehničke pomoći na institucionalnog razvoja, informatizacije i treninga
- Projekti u obrazovanju i zdravstvu koji ne uključuju gradnju
- Obnavljanje ograničenog broja manjih zgrada (npr. škola ili zdravstvenih ustanova u kojima zdravstveni otpad nije problem) - nema promjene u nacrtu; i
- Institucionalni razvoj, obuka i određene aktivnosti izgradnje kapaciteta

Koja je razina?

**Obnova bolnice,
Turska**

Koja je razina?

- Projekti malih razmjera za navodnjavanje i odvodnju
- Male, relativno čiste (plin, dizel ili nafta) termoelektrane, mikro hidroelektrane i mala sanitarna odlagališta;
- Obnova ili održavanje postojeće infrastrukture (primjerice, ceste, elektrane, mreže za navodnjavanje)

Koja je razina?

- Masovna pretvorba ili degradacija prirodnih staništa
- Vađenje, korištenje ili pretvorba znatnih površina šuma
- Izravno ispuštanje zagađivača koji za posljedicu imaju degradaciju zraka, vode ili tla
- Proizvodnja, skladištenje, uporaba ili zbrinjavanje opasnih materijala i otpada
- Rizici povezani s predloženom upotrebom pesticida

THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF CROATIA
Legislation Office

TWL SCIRIAS HR/2011/IB/FI/02

Koja je razina?

Brana Plovdiva, Bulgaria

Pelješki most

Pelješki most

Premijer Milanović: "Pelješki most će sigurno biti izgrađen"

"Pelješki most je u studiji izvodljivosti ocijenjen kao najbolji način za povezivanje najjužnijeg dijela Hrvatske s ostatkom zemlje, te će sigurno biti izgrađen, rekao je premijer Zoran Milanović"

15.07.2015 <https://vlada.gov.hr/news/pm-milanovic-peljesac-bridge-will-be-built-for-sure/17361>

Studija slučaja: Rasprava u grupi

Ključne činjenice

- 2,4 km dugi most će povezati dva dijela Hrvatske - Dubrovnik koji je podijeljen sa 14 km teritorija koji pripada Bosni
- Ukupni troškovi projekta biti će 380 milijuna €, a sam most će koštati oko 206 milijuna €
- Pogledajte materijale

Naknada za plastične vrećice

Plastične vrećice – problem

- Korištenje plastičnih vrećica u Irskoj:
 - 328 vrećica po glavi stanovnika u 2003
 - 21 vrećica po glavi stanovnika bags per capita in 2013
- Plastične vrećice u ukupnoj količina otpada
 - 5% u 2002
 - 0,13% u 2014

Plastične vrećice - opcije

- Rješenje 1: Ništa ne poduzeti po tom pitanje;
- Rješenje 2: Dobrovoljno smanjene korištenja plastičnih vrećica;
- Rješenje 3: Stvaranje policijske jedinice koja će poduzeti mjere protiv plastičnih vrećica, ili
- Rješenje 4: Naplata naknade za plastične vrećice

Plastične vrećice - učinci

- Koji su mogući učinci odabrane politike?
- Provjerite materijale za popis pitanja.

Plastične vrećice - učinci

- Gdje biste pronašli podatke potrebne za analizu ovih pitanja?
- Kako provjeriti da li je politika imala učinka?

Izrada učinkovitih Procjena okolišnih učinaka

Ona mora biti:

– Sastavni dio ciklusa razvoja
projekta

Mora se poduzeti dovoljno rano
da utječe na sam projekt

Provodi se postupak
ublažavanja i nadzora

– Iskrena

PU mora uzeti u obzir prave
alternative

Učinci se moraju iskreno
procjeniti

– Transparentna &
dostupna

Rezultati moraju biti jasni i
dostupni ključnim akterima

Kako pratimo UČINKE na okoliš?

Analiza troškova i koristi

- Ljudski potencijali
- Alati
 - Smjernice PUP-a
 - Alat za praćenje PUP-a – Baza podataka jediničnih cijena
 - Alat praćenja PUP-a – Kalkulator PUP-a

Analize troškova i koristi

'Sustavni postupak izračunavanja i usporedbe troškova i koristi projekta, odluke ili vladine strategije'

Ograničene ekonomske mogućnosti u hrvatskim ministarstvima

Prema tome – mora se koristiti:

Dostupni ljudski potencijal

Bilo koji dostupni alati

Povećati sposobnosti

PUP-ovi ostali zemalja, PUP-ovi EU

Istraživanja OECD-a

Analize troškova i koristi

- Tko će to raditi?
 - Koordinator PUP-a?
 - Kolege u ministarstvima?
- Da li je to adresirano – što se mora učiniti, što se mora uključiti, tko mora dati ovlasti?
- Kako može pomoć tim Ureza za zakonodavstvo koji se bavi PUP-om?
- Korištenje dostupnih smjernica i alata će poboljšati vještine – OVO NIJE ZNANSTVENA FANTASTIKA

OVO je ZNANSTVENA FANTASTIKA!

Smjernice PUP-a

KORISTITE SAMO NOVE IZMJENJENE
SMJERNICE PUP-A

Povratne informacije i diskusije

PUP – Procjena učinaka propisa

Sažetak

i

PITANJA

Hvala i doviđenja

